

Van paarden in corona tijd of ‘stick-to-your-vision’

Elke maand komen we als Teacher Leaders van Samen Opleiden Scope, praktijkonderzoekers, in de samenstelling van ons lectoraat Goede Onderwijspraktijken, bij elkaar om onderzoeken van elkaar te bevragen en onderzoeksartikelen te bespreken. Artikelen worden beurtelings voorgedragen door een van de onderzoekers en voorbereid. Deze keer was het de beurt aan de praktijkonderzoeker Renske Tijhof van de Julianaschool in Rijssen om een artikel te kiezen: ‘Humane waarden als leidraad bij organisatieveranderingen’, de lectorale rede van G. Anthonio¹.

*‘Deze rede doet mij denken aan deze tijd,
de tijd waarin we nu leven’, aldus Renske Tijhof.*

Paarden in angst

Het was in 2007 dat het nieuws in het teken stond van een kudde paarden die tot hun buik in het water stonden in een polder vlakbij de waddenkust van Friesland. Anthonio gebruikte dit nieuwsfeit om zijn rede uiteen te zetten en verbindingen te maken met leiderschap, persoonlijke vorming en ontwikkeling van mensen. Hij belicht, zoals hij het zelf beschrijft, de humane kant. Om meer over zijn denken te lezen raden we een ieder aan deze rede er nog eens bij te pakken.

‘Leiderschap voor persoonlijke vorming, aldus praktijkonderzoeker Rynco Pierik van basisschool De Wildemaet, zou ertoe moeten leiden dat elke leerling, ongeacht leeftijd, mag leren en nadenken over wie hij of zij is.’ ‘Dit vraagt, aldus Klaas Veldman praktijkonderzoeker op basisschool Albertus Risaeus, altijd dat we nauwkeurig in verbinding staan met onze kinderen.’ Tijdens de ramp met de paarden zagen we hele groepen mensen zich verbinden met het vraagstuk. Er waren veel verschillende inzichten en ideeën om de paarden ‘thuis’ te halen.

De les voor deze tijd zou kunnen zijn dat een crisis het nodig heeft om verschillende ideeën van ouders, kinderen, gezondheidsinstellingen en leerkrachten bij elkaar te brengen. Verbinding te realiseren want in verbondenheid met elkaar is er de mogelijkheid om kennis te delen, kennis te toetsen en te ontdekken welke mogelijkheden er zijn om invulling te geven aan leren in deze tijd. In hoeverre zijn we verbonden met elkaar?

We stick to the vision!

¹ Anthonio, G. (2007). *Humane Waarden als leidraad bij organisatieveranderingen*. Lectorale rede, uitgesproken op 30 oktober 2007.

Visie

Zoveel mensen, zoveel meningen horen we al zeggen. Wat is dan goed? Wanneer is het goed onderwijs in deze tijd? *'We deden eigenlijk iets heel raars, aldus Renske, in de eerste golf van corona gingen we heel hard aan de slag om pakketjes voor kinderen te maken. Vooral ouders vonden dat heel fijn omdat het duidelijk was. Achteraf kwamen we erachter dat we hiermee voorbij gegaan zijn aan onze visie en ons waartoe van leren op en om en nabij de school. We staan in onze visie voor spel en ontdekking. We moesten concluderen dat er niet heel veel werd ontdekt door middel van spel in de eerste golf.'*

Aliette van der Velde van basisschool Het Saffier, vult aan, heel herkenbaar, wij hebben met elkaar afgesproken dat we heel duidelijk zijn over onze visie. Vanuit de visie hebben we nu ons online onderwijs ingericht. 'Dat heeft er bij ons op school in geresulteerd dat we gesprekken hebben moeten voeren met ouders om uit te leggen dat pakketjes niet horen en passen bij onze visie', aldus Aliette. Op voorgenoemde basisschool staan ze in deze tijd voor de uitdaging dat er een nieuw schoolgebouw is sinds januari 2021 maar nog geen kinderen. Hoe maken we nu onze visie concreet, hoe ziet ons waartoe er in de school nu uit zonder kinderen? Dat is een vraagstuk dat leeft in onze leerteams. We hebben tegen elkaar gezegd wat er ook gebeurt *'we stick to the vision!'*, aldus Renske. De visie vasthouden is een continu proces van elkaar bevragen om te kijken of dat wat we willen zijn ook tot uitdrukking komt in de manier waarop we online en offline lesgeven, aldus Aliette en Renske. Beiden herkennen hierin het voortdurend proces van kiezen om gericht te blijven op het waartoe van de organisatie (Anthonio, 2007).

Innovatie

De praktijkonderzoekers concluderen met elkaar dat er in deze corona tijd, spontane innovaties op gang zijn gekomen. Innovaties waar teams van willen leren.

'Het initiatief dat door veel leerkrachten is genomen in deze tijd heeft ruimte nodig en mag worden uitgebreid', aldus Aliette en Rynco.

Leerkrachten hebben dat podium gekregen, ervaren het en mogen dit ook vasthouden. *'Dit vraagt lef'*, aldus Klaas. Vertrouwen blijven geven is daarbij essentieel.

Van de leider vraagt dat om net als de amazones bij de redding van de kudde, tussen de groep te blijven lopen, meegaan, opletten en vooral aanvoelen waar de beweging naartoe gaat. Te gaan lopen, door te zetten en in beweging blijven vanuit het waartoe is niet slechts de opdracht van het managementteam alleen. Dit vraagt inzet van iedereen.

*We gunnen het elk team, elke leerkracht en elk kind dat deze in de wereld mag komen en zijn.
Dat deze gehoord wordt en gezien.*

Stel nu....

Stel nu, zo vroeg Rynco, dat de paarden niet waren meegelopen met de amazones...welke berichtgeving hadden we dan in de kranten gelezen? Was de burgemeester dan ontslagen? De hele wereld over hen heen gevallen? Wat was dan het verhaal van de geschiedenis geweest? We hadden in elk geval de burgemeester dat ontslag niet gegund omdat deze zijn

nek uitstak, ideeën afwoog, kansen pakte, ruimte creëerde voor anderen om mee te doen. We gunnen het onze collega's niet dat ze bang zijn om te innoveren, nieuwe dingen uit te proberen, kansen te benutten.

We gunnen het onze leerlingen en collega's dat ze leren zien waar mogelijkheden liggen, het kunnen uitproberen van nieuwe dingen, het leren doorzetten wanneer een vraagstuk lastig wordt, dat ze de kans krijgen in de ruimte om zich te ontwikkelen los van goed of fout maar om te leren en volgende stappen te kunnen nemen. We gunnen het elk team, elke leerkracht en elk kind dat deze in de wereld mag komen en zijn. Dat deze gehoord wordt en gezien.

Het team van praktijkonderzoekers bestaat uit:

Bianca Offereins, De Sprankel, Zwolle (afwezig bij dit overleg)

Renske Tijhof, Julianaschool, Rijssen

Rynco Pierik, De Wildemaet, Elburg

Klaas Veldman ARS, Hardenberg

Aliette van der Velde, Het Saffier, Zwolle

Tonnis Bolks (afwezig bij dit overleg)

Henk Aversch, Lectoraat Goede Onderwijspraktijken, Hogeschool Viaa, Zwolle

Tamme Spoelstra, Lectoraat Goede Onderwijspraktijken, Hogeschool Viaa, Zwolle

Ingrid Paalman, Lector Goede Onderwijspraktijken, Hogeschool Viaa, Zwolle

Dit is een publicatie van het Lectoraat Goede Onderwijspraktijken van Hogeschool Viaa

© Zwolle februari 2021